

De Werkgroep Educatief Beraad

(WEB) is al jarenlang een samenwerkingsverband van onze bond van hervormde zondagsscholen, de HGJB en de Mannen- en Vrouwenbond. Daar spraken we recent over het onderwerp 'Bidden en Bijbellezen in het gezin' met het oog op een artikel in de bladen van elke Bond. U leest nu het artikel gericht op het werk van de zondagsscholenbond.

Moeder stuurt na een blik op de klok Gert en Anne naar boven. 'Als jullie je pyjama aanhebben, kom je maar even beneden, dan sluiten we samen de dag af. Een minuut of tien later zit de hele familie om de keukentafel. Vader heeft de Bijbel gepakt en leest een stukje voor. Het gaat over Jozef. Hij is de onderkoning en laat schuren bouwen om graan in te bewaren. Als er na zeven jaren hongersnood komt, is er genoeg koren in de schuur. Zo zorgt de Heere God voor brood. Als vader klaar is met lezen, kijkt hij de anderen aan. 'De mensen denken tegenwoordig dat het altijd zeven vette jaren blijven.' Gert denkt weer over het Bijbelverhaal. 'Veel mensen zijn tegenwoordig zo trots op wat ze allemaal kunnen, dat ze denken dat ze het altijd wel goed doen. Dat er altijd rijkdom zal zijn in ons land.' Vader kijkt Gert en Anne ernstig aan. 'Toch hebben we altijd Gods zegen nodig, jongens. Bij al ons werk. In moeilijke dagen, maar ook als alles lijkt goed te gaan.' Gert knikt begrijpend. Hij heeft deze week zelf gemerkt, dat je zomaar ineens in de narigheid kan zitten door een andere jongen een gekneusde neus te slaan. En dat was zijn eigen schuld. Je kunt ook in andere problemen komen. Net zoals die tuinders van wie de oogst is verwoest. Zou vader daar ook aan denken? Inderdaad bidt vader even later ook voor de getroffen tuinders. Ook bidt hij voor de mensen die anderen kwaad doen. Als vaders 'amen' heeft geklonken, kijkt Gert hem aan. (Citaat uit het jeugdboek 'Dreiging in het Westland van Roland Kalkman. Uitgave den Hertog Houten)

We kunnen ons voorstellen dat het lezen van dit citaat verschillende reacties oproept. Dit is toch normaal! Het zou mooi zijn als dit in ieder gezin zo open plaats vindt! Je bent al blij als binnen het gezin er één keer gezamenlijk uit de bijbel wordt gelezen en dat ouders de formuliergebeden bidden. Soms zijn kinderen vrijer (te vrij?) in hun gebeden dan de ouders. Zomaar wat eerste reacties die opkomen, als we nadenken over bovenstaand citaat en het thema 'bidden en bijbellezen in het gezin.'

Voor ons als zondagsschoolleiding ook een wat lastig onderwerp. We hebben wekelijks contact met de kinderen maar niet met de ouders. Kinderen zijn soms heel open en vertellen wanneer en wat zij bidden. Soms ben je er ontroerd van, hoe kinderlijk eenvoudig maar ook hoe heel eerlijk kinderen kunnen bidden. Soms laten kinderen ook wat los over de thuissituatie. En die kan heel verschillend zijn. 'Bij ons aan tafel bidden we altijd het 'Onze Vader' en we eindigen met 'O Heere wij danken u van harte voor nooddrift en voor overvloed.....' zou een zondagsschoolkind tegen u kunnen zeggen. Nu moeten we natuurlijk blij en dankbaar zijn dat dit plaats vindt. En het 'Onze Vader' is het meest volmaakte gebed. Maar je zou zo graag willen dat kinderen meer mee beleven van wat de ouders – als het goed is- zelf in hun persoonlijke gebed wel aan de Heere voorleggen. Daarvoor is het noodzakelijk dat er tijd, vertrouwen en openheid is onderling. Ook zal bij vele ouders valse schaamte moeten wegvallen. Je stelt je immers ook kwetsbaar op. En bij de doop is beloofd om de kinderen nader te onderwijzen.

We noemden tijd. We leven in een drukke maatschappij. De één na de ander heeft zijn programma rond het avondeten. Sport, club, muziekles, vergaderingen noemt het maar op. Toch is het denk ik noodzakelijk dat juist deze momenten worden gebruikt om met elkaar te bijbel te openen er erover door te praten. En als dit om praktische redenen echt niet kan probeer het dan in ieder geval op zaterdag of zondag. (In onze verwerkingsboekje zijn de vragen een prachtige handreiking om het gesprek over het verhaal in het gezin voort te zetten). Moeten we ook niet zeggen dat als we hier geen tijd voor hebben, dit ook iets zegt hoe belangrijk we het vinden.

Naast tijd moet er ook een vertrouwensband en openheid zijn. De dagelijkse dingen worden open met elkaar besproken. De goede resultaten op school van Coen, maar ook de tegenvaller van Marieke haar gezondheid en de ruzie tussen de buurjongen en Martijn. Ook de ouders kunnen hun zorgen delen met hun kinderen. De werkdruk op kantoor of fabriek, de hectiek binnen het gezin. De zorgen om alles ook financieel rond te krijgen als er sprake is van een eigen bedrijf. Naast deze maatschappelijke onderwerpen natuurlijk ook de zorgen op geestelijk gebied. Die zonden die

steeds maar weer blijft trekken. Je weet dat het niet mag, dat je ouders er verdriet van hebben en toch..... Maar ook de dankbaarheid dat de Heere gebeden verhoort, dat zorgen worden weggenomen. Probeer zo concreet mogelijk ook in het gebed zijn. Kinderen tot en met 12 jaar leren daar veel van en zullen dat later veel sneller ook in hun eigen leven oppakken. Voor een open gesprek over Gods woord en het gebed binnen het gezin zijn dit voorwaarden.

In de Bijbel vinden we diverse voorbeelden dat de Heere Jezus zelf ook tijd neemt om te bidden. Hij zocht dan de stilte op om tot rust te komen en te spreken met Zijn Vader. Maar ook als Hij het heel moeilijk heeft, denk aan de hof van Gethsemané.

Een ander voorbeeld wat we hier wat verder uitwerken vinden we in de gelijkenis uit Lukas 11 vers 5-13. Na de vraag van de discipelen 'leer ons bidden'. Opmerkelijk, die vonden het dus ook niet eenvoudig! Leert de Heere Jezus Zijn discipelen het 'Onze Vader'. Maar ook geeft hij daarna een gelijkenis. Lees maar even mee.

Het is nacht. De zon is ondergegaan, de warmte is voorbij. De straten zijn donker, en in de huizen hebben de mensen het licht uitgedaan. Ze slapen. Toch slaapt niet iedereen. Door de donkere straten loopt een eenzame man. Een reiziger. Hij is op weg naar zijn vriend. Laat in de middag is hij weggegaan, toen het donker begon te worden is hij rustig doorgelopen. Het wordt steeds later, maar de reiziger loopt rustig door. 't Is al midden nacht als hij bij het huis van zijn vriend aan komt. De lange reis zit erop. Klop, klop, klop klinkt het door de stille nacht. De man in het huis heeft het gehoord en haast zich naar de deur. 'Wie is daar?' 'Ik ben het je vriend, ik heb een lange reis achter de rug, kan ik binnen komen?' 'Er staat een vriend voor de deur, natuurlijk mag die binnen komen. Ook al is het midden in de nacht. Snel doet de man de deur van slot. Moe en hongerig stapt de vriend naar binnen. Maar dat is ook wat. Die vriend is nu wel veilig binnen maar de man kan zijn vriend niets te eten geven. Alles is op. Er is geen kruimeltje brood meer in huis. Wat vindt de man dat erg. Zijn vriend heeft een hele lange reis achter de rug. Hij is moe en heeft honger. Hoe moet hij nu aan eten komen? Midden in de nacht kun je geen eten kopen. Alle winkels zijn gesloten. Wacht zegt hij. Ik heb een idee. Ik ga een paar broden lenen. Een stukje verder op woont een goede vriend van mij. Hij wil mij vast wel helpen. Maar het is midden in de nacht! Die vriend slaapt toch zeker? Toch gaat hij. Hij gaat immers niet voor zichzelf broden halen, hij gaat voor zijn vriend die honger heeft broden halen. Daar gaat hij. Snel loopt hij door het donker naar het huis van zijn vriend. Klop, klop, klop klinkt het door de stille nacht. Gespannen luistert hij. Wat zal zijn vriend zeggen? Zal hij boos zijn, 't is immers midden in de nacht. Misschien zegt hij wel, ga maar gauw naar huis. Wie komt er nou midden in de nacht om drie broden vragen. Iedereen in huis slaapt toch zeker, mijn vrouw, mijn kinderen. Ik kom nu echt niet naar de deur hoor, kom morgen maar terug! Stil eens hoort hij nu wat? Nee, het blijft stil in het huis van de vriend. Wat nu? Gaat de man terug naar huis. Maar dan heeft hij geen brood voor zijn vermoeide vriend. Nee, de man blijft kloppen. Totdat iemand hem hoort. En.....? Ja daar hoort hij een stem. 'Wie is daar?' 'Ik, ik ben het, kan ik drie broden van je lenen?' Daarnet is mijn vriend aangekomen, na een lange reis en ik heb niets om hem te eten te geven.' Kijk eens. De deur gaat open, midden in de nacht en de vriend geeft hem de drie broden. Ook al is het raar midden in de nacht, toch geeft die vriend de man de drie broden waarom hij heeft gevraagd. Die man kwam het niet voor zichzelf vragen maar voor een ander. Misschien had die vriend niet eens zoveel zin om uit zijn bed te komen, toch heeft hij de broden gegeven. Zo hoorde dat immers, een vriend die iets nodig heeft die help je toch? De Heere Jezus is nog lang niet klaar met vertellen. Hij wil Zijn discipelen nog veel meer leren. Want deze vriend uit de gelijkenis lijkt maar een klein beetje op de Heere. *Bij de Heere mag je altijd aankloppen. Ook midden in de nacht. Hij wil altijd naar ons bidden luisteren. Niet een keertje maar telkens weer. Daarom zeggen we ook amen na het bidden. We mogen alles aan de Heere vragen. Je mag bidden om eten, je mag vragen of Hij je wil helpen op school, of de Heere je zonden wil vergeven. Maar je mag ook voor andere mensen bidden. Zieke mensen, arme mensen, verdrietige mensen, voor je vader en moeder, voor de juf op school. En misschien kun je zelf nog wel meer bedenken. De man in de gelijkenis ging brood halen voor zijn vriend omdat dat nodig was. Zo mogen we alles vragen wat we nodig hebben voor onszelf en voor anderen.*

'Bidt en u zal gegeven worden, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal opengedaan worden,' zegt de Heere Jezus. Weet u wat Hij daarmee bedoelt? Blijf bidden, blijf zoeken, blijf kloppen, blijf vragen. Want als je bidt, zal Hij je geven. Als je klopt, dan zal Hij open doen, als je zoekt dan zul je vinden. Dat heeft de Heere Zelf beloofd. Lees maar veel in de Bijbel. Weet u ook waarom de Heere naar ons bidden wil luisteren? Omdat de Heere Jezus alle schuld van de zonden heeft betaald. Daarom wil de Heere ook onze zonden vergeven. We bidden toch altijd, 'om Jezus wil, amen.' Wat opvalt in de tweede gelijkenis die direct op bovenstaande gelijkenis volgt is hoe concreet wij mogen bidden. Er staat immers wie bidt om een brood, vis of een ei (Lukas 11 vers 11 en 12). We mogen onze vragen maar ook onze dank dus heel concreet aan de Heere voorleggen.

Wat kunnen we daar als zondagsschoolleiding nu mee binnen ons werk?

Bespreek het onderwerp bidden is met de kinderen in je klas. Natuurlijk wel aanpassen aan de verschillende nivo's. Begin met het bespreken van het gebed van de kinderen zelf. Hoeveel keer bid jij en wanneer? Is dat een vrij of een formulier gebed? Waarom? Wat vindt je moeilijk aan een vrij gebed en waarom? Bidden jullie binnen het gezin ook met vrije gebeden of misschien wel een mix. Wat vindt je daarvan? Ken je andere gezinnen waar wel vrij gebeden wordt? Hoe komt het denk je dat er thuis niet vrij gebeden wordt? Heb je het wel eens besproken met je ouders? Dit zijn zomaar wat open vragen die je kunt stellen om het te bespreken. Het is een gevoelig onderwerp en zal dan ook met wijsheid en respect voor meningen moeten worden gedaan. Laat ook als leiding persoonlijk zien hoe belangrijk het gebed voor jou is. Vertel de kinderen er eens iets over. Je bent tenslotte voor hen een referentie- of voorbeeldpersoon.

Bidden in het gezin belangrijk?. Ja, de catechismus zegt in zondag 45: Waarom is het gebed voor Christenen noodzakelijk?

Antwoord: Daarom dat het het voornaamste stuk der dankbaarheid is, welke God van ons vordert , en dat God zijn genade en den Heiligen Geest alleen aan diegenen geven wil, die Hem met hartelijke zuchten zonder ophouden daarom bidden en daarvoor danken.

Wat zou het fijn zijn als er in vele gezinnen net als bij Gert en Anne uit het begincitaat open over deze dingen kan worden gesproken. Veel zegen op uw werk en bij de bespreking van dit onderwerp toegewenst.

Verwerkingstip:

- Bespreek het thema na het verhaal van de gevangenneming en de strijd van de Heere Jezus in de hof van Gethsemané.
- Bespreek het op een andere zondag, nadat je gelijkenis uit dit artikel heb gelezen.

2009 Schoonhoven

C.M. Codée

Ideeën:

- In het vrije kerstverhaal een episode opnemen als hierboven geciteerd
- Thema jaarvergadering?